

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum VI. De Censibus, Hæreditatibus, & Donationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

possit iterum vendere? R. affirmative cum S. Thoma 2. 2. qu. 77. a. 4. quia hoc potius spectat ad œconomicam gubernationem, quæ etiam personis Ecclesiasticis commendatur ab Apostolo 1. Tim. 3. & 5.

Qu. 4. An saltem per alium possit licitè exercere negotiationem propriè dictam v. g. tradendo Laico pecunias, vel societatem cum illo ineundo, ut is solus negotietur, & partem lucri ipse quoque percipiat? R. etsi non desint plures Auctores negantes, licitè id fieri posse: rectè tamen Barbosa l. c. n. 43. cum plurimis à se citatis distinguit, atque contrariam sententiam veram quidem esse, si Pastor id præcisè ob quæstum faceret; secus autem, si per modum liciti artificij exerceretur negotiatio, & nullum avaritiæ aut ambitionis periculum notaretur.

M E M B R U M VI.

De Censibus, Hereditatibus, & Donationibus.

Dubia moralia.

Qu. 1. An licitum sit Pastori pecunias superfluas ad census elocare, & consuetum ex ijs lucrum percipere? R. cum contractus talis per se licitus & honestus sit, & aliunde non habeatur manifesta prohibitio; imò usus sat frequens ab Episcopis toleratus id confirmet, non apparet, cur Pastor illicitè id facere dicatur; secus foret, si solius avaritiæ causâ id faceret, & interea consueta charitatis & misericordiæ opera erga pauperes exercere omitteret.

Qu. 2. An licitè possit pradia & alia bona per hereditatem obvenientia possidere, eaque iterum aliis elocare? R. affirmative cum Laym. cum ut sic non dicatur propriè negotiationem exercere, nec contra honestatem sit, bona à Majoribus obtenta conservare vel augere, ut ad bonos & licitos usus ipsi deserviant.

Qu. 3. An donationes licitè à suis Parochianis accipiat Pastor? R. etsi permitti possit, ut exigua munera, quæ interdum ex consuetudine certis temporibus ad contestandum affectum & amorem erga Pastorem à Parochianis offerri solent, acceptentur; extra tamen hunc casum semper suadendum est, ut Pastor sententiæ ab Ecclesiastico c. 20. prolatae memor sit, quâ dicit: *Xenia & dona excitant oculos iudicum,*
& quasi

& quasi murus in ore avertit correctionem eorum. Potius est
juxta Salomonis c. 33. consilium, sit manus ad dandum etiam
etiam, quam ad accipiendum porrecta, ut experiri mereatur
quod Isaias c. 33. dixit: Qui excutit manus suas ab omni
nere, iste in excelsis habitabit.

Qu. 4. An de redditibus ex Beneficio acquisitis disponere
pro libitu, & etiam testari possit? R. primo, non deesse quidem
probatos Auctores, qui contendunt, illum verum dominum
bonorum non tantum patrimonialium, & quasi patrimonialium,
sed etiam eorum, quæ ex Beneficij redditibus possidentur,
& ad necessariam sustentationem non requiruntur, possidere
uti apud Laym. l. 4. rr. 2. c. 3. n. 3. videre est: nihilominus
tamen rectè fatentur eisdem, non posse illum pro libitu de
libus bonis disponere, sed juxta præscriptum Ecclesiæ &
Canonum debere in pios usus (id est, in templorum
cultum, necessitatem pauperum, usum Religiosorum, Scholasticorum,
pellanias, Missas, Suffragia pro Defunctis, Hospitalia, &c.)
prodochia &c.) expendere. R. 2. certum esse, quod de redditibus
Beneficij sui, etiam in pias causas non possit; imò Laymanus
multos citans etiam ex consuetudine, id eos non posse
contendit; quia tamen multi probati Auctores docent
consuetudinem illam, quæ in multis Regionibus Germaniæ
ceditur Pastoribus, ut in pias causas testari possint, laudabilem
& honestam esse, non posset omnino damnari. Pastor,
qui eam consuetudinem sequeretur, præcipue, si eius
consensus Episcopi accederet; etsi negari non possit, reus
facturum, si Canonibus Ecclesiæ se accommodans, in
potius sua bona in pios usus, quam in morte per testamentum
exponderet.

Qu. 5. An si Pastor prius, quam Beneficium acquireret,
varia debita contraxit, possit ea per proventus Ecclesiæ
verè? R. non deesse quidem aliquos, qui id affirmant
Lugonem d. 4. n. 67. sed rectius ipsum distinguere cum
Anton. Sanchez & pluribus alijs, & concedere quidem, si
debita non sint contracta ex profanis usibus, vel Pastor aliter
non habeat ex proprijs bonis, ex quibus solvere queat.
verò omnino negare.

Qu. 6. An etiam Consanguineis suis tantum dare possit?

quantum sufficit ad status elevationem? R. etiam hoc Lugo-
nem l. c. n. 70. cum multis contra Vasqu. & alios probabilius
concedere, adderéque, quòd etiam perpetuos redditus fun-
dare possit ad hoc, ut non ipsi tantum, sed Posterì etiam eorum
decenter vivere possint.

§. IV.

De Recreationibus Pastoris.

Etiam hæc ad media corporalia Pastoris meritò revocan-
tur, cum vires intenso arcui similes perinde frangantur, nisi
sua illis subinde remissio concedatur: Verum ne remissio ista
in omnimodam dissolutionem cedat, seriò oportet vigilare;
quare videndum modò, quæ recreationes licitæ vel illicitæ
Pastori debeant censerì.

Qu. 1. *Qualis recreatio à Pastore instituenda sit?* R. ta-
lem, quæ sequentes proprietates habeat: & primò quidem sit
honestæ; nam quæ honestati contraria sunt, ab omnibus qui-
dem, sed præcipuè Pastoribus studiosè sunt vitanda. Secun-
dò, *moderata*, id est, ut neque quoad temporis diurni-
tatem; neque quoad materiæ in ludo v. g. expositæ, aut in re-
fectione usurpatæ quantitatem; neque quoad intentionis,
affectionisque qualitatem notabilis fiat excessus. Tertiò,
congrua seu *conueniens* personæ, loco, & tempori, & fini, quas
quidem tres conditiones S. Thomas ad licitam recreationem
requisiuit, teste Dionysio Richelio a. 9. de vita Can. & Ecclef.
Ex quibus patet moderatam deambulationem in area, horto,
vel campo, aut confabulationem honestam cum domesticis
aut externis, aut instrumenti cujusdam musici temperatum
usum, aut denique ludi alicujus liciti, animùmque nimia at-
tentione non fatigantis tempestivum exercitium inter Pasto-
ris præcipuas recreationes numerari debere.

Qu. 2. *Quis finis specialis, præter generalem Divinae Gloriam
finem, Pastori præfixus esse debeat in eiusmodi recreationibus
usurpandus?* R. triplicem potissimum. Primò, *Sanctis Con-
servationem*, quam quidem tantò majore studio procurare
debet Pastor, quantò magis necessarium est instrumentum ad
omnes muneris sui functiones ritè peragendas; ad hanc au-
tem vel maximè conducere recreationem, quotidianâ expe-